

Πρωϊνή - Η/ΙΙ.

13 Νοεμβρίου, 1991

Αγαπητή διεύθυνση,

Επειδή πρόσεξα τη σημασία που δίνεις στα πολιτιστικά με μια διάθεση μάλιστα να κεντρίσεις το ενδιαφέρον των αναγνωστών, να μου επιτρέψετε να επισύρω την προσοχή σ'ένα σχετικό θέμα που αφορά και την ορθή ενημέρωση της αμερικανικής κοινή γνώμης γύρω από το μεγάλο πρόβλημα που λέγεται Κύπρος.

Εντελώς πρόσφατα παρακολούθησα ένα Συμπόσιο γυναικείας ποίησης που οργανώθηκε στο πανεπιστήμιο Κολούμπια. Οι τιμώμενες ήταν μια Ελληνίδα ποιήτρια, η Κατερίνα-Αγγελάκη Ρουκ και δυο Ιρλανδέζες, η Εβαν Μπόλαντ και η Μεντ Μακουκιάν. Τα κοινά σημεία όπως τα είχαν επισημάνει οι οργανωτές του Συμποσίου ήταν η γεωγραφική θέση των δύο χωρών, στις άκρες της Ευρώπης, το γεγονός ότι υπάρχει και στην ελληνική και την ιρλανδική ποίηση η σφραγίδα των κοινωνικών προβληματισμών, το γεγονός ότι μεταφέρουν μέσα τους οι δύο κουλτούρες έντονη την παράδοση, τους μύθους, τις ρίζες κλπ.

Στην συζήτηση φυσικά που ακολούθησε την κάθε ξεχωριστή εισήγηση θίγηκαν σωρεία άλλων θεμάτων όπως είναι λ.χ. η σαφήνεια ή η ασάφεια του σύγχρονου ποιητικού λόγου, η σχέση ποίησης και κριτικής κτλ.

Στα πλαίσια της όλης εκδήλωσης οργανώθηκε και ειδική ποιητική βραδιά στην οποία απαγγείλαν ποιήματα τους μπροστά σε μιά κατάμεστη αίθουσα οι τρεις ποιήτριες.

Και είναι ακριβώς αυτή η κατάμεστη αίθουσα που μ'εντυπώσιασε. Και ύστερα η επιθυμία του ακροατηρίου να συναντήσει τους ποιητές, να πάρει αυτόγραφα. Είναι φανερό ότι υπάρχει εδώ ένα κοινό, που ανεξάρτητα από το πόσο μεγάλο είναι σε όγκο, είναι πρόθυμο να επικοινωνήσει με τις άλλες κουλτούρες και να δεχτεί τα μηνύματα τους με κατανόηση και συμπάθεια.

Απ'αφορμή αυτό ακριβώς το Συμπόσιο κατευθύνθηκα σε βιβλιοθήκη για να δω ποιές πληροφορίες προσφέρονται στο αμερικάνικο κοινό και στους ειδικούς ακόμα για την κυπριακή λογοτεχνία. Βρήκα λοιπόν την Εγκυκλοπαίδεια Παγκόσμιας Λογοτεχνίας του 20ου αιώνα και στάθηκα στο κεφάλαιο Κύπρος. Εδώ υπήρχαν δύο άρθρα. Το ένα για την ελληνοκυπριακή λογοτεχνία και το άλλο για την τουρκοκυπριακή. Οι πληροφορίες του άρθρου για την ελληνοκυπριακή λογοτεχνία δεν πηγαίνουν δυστυχώς πέρα από την δεκαετία του 60 (κι'έχουμε τόσες και τόσες κατακτήσεις να παρουσιάσουμε). Αντίθετα το άρθρο για την τουρκοκυπριακή λογοτεχνία προχωρεί πολύ πιο πέρα και φτάνει μέχρι και τις μέρες μας και το κυριότερο το άρθρο το διαπερνά η πολιτική σκοπιμότητα. Στο κείμενο, όπου γίνεται λόγος για μιά λογοτεχνία που "ανθεί" από καιρό, δίνει σε έκταση παραδείγματα για την τουρκοκυπριακή πεζογραφία και τα θέματα της που δεν είναι άλλα από τους "διωγμούς" στους οποίους υπόκεινται οι Τουρκοκύπριοι από τους Ελληνοκύπριους!

Επειδή ασχολούμαι με κάποιον τρόπο με τα θέματα αυτά, είμαι σε θέση να ξέρω ότι μέχρι

και την εισβολή την τουρκοκυπριακή λογοτεχνία την διαπερνούσε ένας έντονος εθνικισμός που τον εισήγαγαν οι Τούρκοι εκπαιδευτικοί από την Τουρκία γι' αυτό και η ποιότητα της βρισκόταν σε χαμηλά επίπεδα αυτό τονίζουν και οι καλύτεροι εκπρόσωποι της τουρκοκυπριακής λογοτεχνίας. Μετά την εισβολή παρουσιάστηκε μία ομάδα νέων ποιητών και πεζογράφων που αντίκρουσαν τα προβλήματα μέσα από ένα κυπριακό πρίσμα απαλλαγμένο από τον έξαλλο σωβινισμό. Ενδεικτικό αυτής της λογοτεχνίας υπήρξε το λιτό αλλά τόσο πυκνό ποίημα της Νεσιέ Γιασίν, που έγινε και τραγούδι από τον Μάριο Τόκα.

Λένε πως ο άνθρωπος πρέπει την πατρίδα ν' αγαπά.
Αυτό μου λέει και ο πατέρας μου συχνά.
Η δική μου η πατρίδα έχει μοιραστεί στα δύο
ποιό από τα δύο κομμάτια πρέπει ν' αγαπώ.

Και αυτήν ακόμη την σπαρακτική κραυγή της Νεσιέ Γιασίν για την τραγωδία που κτύπησε την Κύπρο ο αρθρογράφος επεδίωξε να τη νοθεύσει και να αντιστρέψει το μήνυμα που επέμπει για την ενότητα του νησιού. Το άρθρο, κλείνει μ' έναν πανούργο τρόπο. "Τα απλά, λέει, και ανθρωπιστικά ποιήματα της Νεσιέ Γιασίν δίνουν την αμηχανία των νεαρών Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων που ζουν τώρα σε μια "σταθερά χωρισμένη νήσο".

Επαναλαμβάνω μια έκκληση που απηύθυνα στην προηγούμενη μου επιστολή προς την εφημερίδα σας (6.11.91) αναφορικά με τον Ατλα των Rand McNally με τις δύο Κύπρους! Υπάρχει αρκετό πεδίο εδώ για δράση των οργανώσεων αλλά και ξεχωριστών ατόμων-πανεπιστημιακών, φοιτητών. Εκείνο που χρειάζεται είναι μια παρακολούθηση, μια επαγρύπνηση γύρω από τον παραμορφωμένο τρόπο με τον οποίο προβάλλεται εδώ σε πολλές περιπτώσεις η Κύπρος και μια, ταυτόχρονα, ετοιμότητα για παρεμβολή με οργανωμένο τρόπο.

Η μικρή Κύπρος έχει την ανάγκη του καθενός και υπάρχει εδώ στις ΗΠΑ ένα πολύ αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό, που μπορεί να την στηρίζει ποικιλοτρόπως.

Με εκτίμηση,
Π. Κυπρίδης

